



Svet
Evropske unije

Bruselj, 16. september 2020
(OR. en)

10729/20

Medinstitucionalne zadeve:

2018/0216(COD)

2018/0217(COD)

2018/0218(COD)

AGRI 263
AGRILEG 96
AGRIFIN 70
AGRISTR 65
AGRIORG 61
CODEC 790
CADREFIN 230

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: Svet

Št. dok. Kom.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Zadeva: Sveženj o reformi SKP za obdobje po letu 2020

a) Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta

b) Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013

c) Predlog UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi uredb (EU) št. 1308/2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov, (EU) št. 1151/2012 o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil, (EU) št. 251/2014 o opredelitvi, opisu, predstavitvi, označevanju in zaščiti geografskih označb aromatiziranih vinskih proizvodov, (EU) št. 228/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v najbolj oddaljenih regijah Unije in (EU) št. 229/2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov

– *trenutno stanje reforme SKP in izmenjava mnenj*

Za sejo Sveta za kmetijstvo in ribištvo 21. septembra 2020 vam v prilogi pošiljamo dopis predsedstva, v katerem so opisani trenutno stanje v zvezi s svežnjem reform SKP in elementi razprave za izmenjavo mnenj ministrov, vključno s tremi vprašanji za usmerjanje te razprave.

V okviru priprav na sprejetje dogovora o splošnem pristopu k reformi SKP so v nadaljevanju predstavljene načrtovane razprave, ki naj bi potekale na seji Sveta 21. septembra 2020, ter trenutno stanje v zvezi z drugimi vprašanji, ki bodo del dogovora o splošnem pristopu, ki naj bi bil sprejet oktobra.

Trenutno stanje v zvezi z reformo SKP

Uredba o skupni ureditvi trgov

Predsedstvo bo uredbo o spremembi uredbe predložilo Posebnemu odboru za kmetijstvo (POK), da bi oktobra dosegli dogovor o splošnem pristopu. Predsedstvo meni, da je uredba o spremembi v večji meri stabilna in si bo v okviru POK prizadevalo za njeno dokončno oblikovanje.

Horizontalna uredba

Predsedstvo bo nadaljevalo delo v zadevni delovni skupini Sveta, da bi bilo zaključeno pred sprejetjem dogovora o splošnem pristopu v oktobru.

Uredba o strateških načrtih SKP

Čeprav lahko uredbo o strateških načrtih SKP v veliki meri štejemo za stabilno, je o nekaterih pomembnih vprašanjih potrebna dodatna razprava.

Zelena struktura

Države članice so večkrat potrdile, da se zavzemajo za okrepitev okoljskega in podnebne prispevka SKP. Da bi dosegli višjo raven okoljskih in podnebnih ambicij, je treba ustrezno oblikovati t. i. zeleno strukturo.

1. **Ekosheme** Predsedstvo meni, da so trdne ekosheme ključni instrument za povečanje okoljskih in podnebnih ambicij SKP. Predsedstvo je predstavilo svoje predloge, ki zajemajo obvezne ekosheme za države članice in minimalni delež dodeljenih finančnih sredstev za neposredna plačila za ekosheme. Več držav članic je navedlo, da je koriščenje ekoshem težko napovedati in da bi se bilo treba izogniti izgubi neporabljenih sredstev za ekosheme. Predsedstvo je te pomisleke upoštevalo in predstavilo dvotirni pristop za določitev minimalnega proračuna z začetno „pilotno fazo“, v kateri se predlaga mehanizem, s katerim bi se – pod pogojem, da so izčrpane vse možnosti koriščenja zadevnih sredstev za sheme za podnebje in okolje – izognili izgubi sredstev. Predsedstvo je odprto za predloge držav članic in Komisije v zvezi z vprašanjem neporabljenih sredstev in tozadevne prispevke pričakuje na septembrski seji Sveta.
2. **Pogojenost** Predsedstvo meni, da je za doseganje zelene večje okoljske uspešnosti potreben ambiciozen sistem pogojenosti. Zato bi morala pogojenost veljati za vse kmete. Da bi se izognili nepotrebnemu upravnemu bremenu, so predvidene poenostavitve za mala kmetijska gospodarstva, tako da se pri določanju standardov dobrih kmetijskih in okoljskih pogojev (DKOP) s strani držav članic upošteva velikost kmetij, z možnostjo poenostavljenega nadzornega sistema in možnostjo, da se v nekaterih primerih ne uporabijo upravne kazni.

Glede DKOP 9 je predsedstvo predlagalo uvedbo enotnega **minimalnega deleža produktivnih/neproductivnih površin in značilnosti** po vsej EU. Predsedstvo meni, da mora določitev takega minimalnega deleža odražati po eni strani višje okoljske in podnebne ambicije, po drugi strani pa različne razmere v državah članicah. Predsedstvo je zato predlagalo, da bi bilo treba minimalni odstotek povečati s 5 % (kot pri sedanjih ukrepih za ekologizacijo) na **[x] %, kar zadeva orna zemljišča** ([x] % je znesek, o katerem se je treba dogovoriti na ravni EU). Ker so številne države članice to odločno zahtevale, bi bilo treba omogočiti, da se pri minimalnem deležu **upoštevajo nekatere produktivne** uporabe. Za vmesne posevke je predviden utežni faktor 0,3. Za tiste države članice, ki želijo pri minimalnem deležu upoštevati izključno neproduktivne površine in značilnosti, predsedstvo predlaga nižji minimalni delež v višini **3 %**. Predsedstvo meni, da bi bilo treba druge DKOP ter predpisane zahteve ravnanja (PZR) na splošno ohraniti v obliki, kot jih je zasnovalo hrvaško predsedstvo.

3. **Okoljske in podnebne določbe v drugem stebru** Predsedstvo predlaga, da naj se ohrani kompromisno besedilo, pripravljeno med hrvaškim predsedovanjem, glede plačil za območja z naravnimi ali drugimi omejitvami, značilnimi za posamezno območje, na podlagi člena 66. Takšna plačila bi se ustrezno upoštevala pri minimalnem pragu 30 % celotnega prispevka EKSRRP, ki ga je treba rezervirati za intervencije za obravnavanje specifičnih okoljskih in podnebnih ciljev.

Nov model izvajanja

Nov model izvajanja je osrednji del prihodnje SKP, ki bo usmerjena v rezultate. Vsebuje več posebnih določb, katerih namen je odmik od prejšnjega sistema, ki je temeljil na skladnosti, kot so določbe v zvezi z določanjem zneskov na enoto za intervencije, potrditvijo smotrnosti in kazalniki.

Nemško predsedstvo je na podlagi napredka, ki so ga dosegla prejšnja predsedstva, o tej pomembni temi intenzivno razpravljalo na sejah Delovne skupine za horizontalna kmetijska vprašanja. Poleg tega je POK obravnaval vprašanje prihodnje zasnove kazalnikov.

Skupni cilj je, da bi bila uporaba novega modela izvajanja za države članice izvedljiva. Hkrati Evropska komisija potrebuje zadostno podlago za pregled načrtovanja in trdno podlago za pregled smotrnosti. O nekaterih elementih je treba še razpravljati, da bi našli skupno rešitev.

1. **Odobritev strateških načrtov držav članic** Številne države članice so izrazile veliko zaskrbljenost in pomisleke glede potrebne pravne varnosti, kar zadeva postopek odobritve strateških načrtov držav članic s strani Komisije. Predsedstvo je zato v člen 106 uredbe o strateških načrtih SKP vključilo ustrezno pravno pojasnilo. Namen te predlagane spremembe je pojasniti, da bo Komisija strateške načrte SKP presojala izključno na podlagi aktov, ki so za države članice pravno zavezujoči.
2. **Kazalniki** Sistem kazalnikov mora biti jasen in izvedljiv, da se bo lahko dokazalo, da SKP dejansko dosega svoje cilje. Hkrati Komisija potrebuje dovolj informacij in podatkov za pregled smotrnosti in spremljanje izvajanja SKP. Da bi lahko obravnavali prispevek SKP k nekaterim okoljskim in podnebnim ciljem, bi bili koristni ločeni kazalniki, ki bi lahko bolje odražali učinke politike. Predsedstvo je zato predlagalo ponovno uvedbo ločenih kazalnikov, ki bi zajemali prispevek SKP h kakovosti zraka, kakovosti vode in trajnostni rabi vode. Predsedstvo namerava zaključiti delo v zvezi s kazalniki v Delovni skupini za horizontalna kmetijska vprašanja.

3. **Zneski na enoto** Države članice so večkrat pozvale k pragmatičnemu pristopu k določanju zneskov na enoto, zlasti pri načrtovanju zelo diferenciranih intervencij, npr. zelo ciljno usmerjenih okoljskih intervencij v okviru stebra II. V zvezi s tem je bilo poudarjeno, da je razmerje med okvirnimi dodeljenimi finančnimi sredstvi na ravni intervencije ter načrtovanjem zneskov na enoto in izložkov preveč toga. Predsedstvo je zato predlagalo, naj se opusti prvotni pristop povsem matematičnega postopka za določanje finančnih sredstev za intervencijo. Iz predlogov predsedstva je tako še bolj jasno, da so dodeljena finančna sredstva okvirna, države članice pa so pridobile večjo prožnost pri načrtovanju. Poleg tega je bil vključen koncept povprečnih zneskov na enoto in skupnih izložkov. To je zlasti pomembno za načrtovanje zelo diferenciranih intervencij, kot so ekosheme, nekatere okoljske intervencije v okviru stebra II in plačila za območja z naravnimi ali drugimi omejitvami, značilnimi za posamezno območje. Na splošno bo ta pristop zelo poenostavil opis intervencij. Predsedstvo namerava zaključiti delo v zvezi z zneski na enoto in letnimi poročili o smotrnosti v Delovni skupini za horizontalna kmetijska vprašanja.

Neposredna plačila

1. **Omejevanje in postopno zniževanje** Predsedstvo je na podlagi sklepov Evropskega sveta o večletnem finančnem okviru prilagodilo pravno besedilo in navedlo, da bi morala biti zgornja meja za države članice prostovoljna. V duhu prvotnega predloga Komisije je uvedlo tudi prostovoljni mehanizem za zmanjšanje neposrednih plačil pod 100 000 EUR in prostovoljno omejevanje nad to mejo za večje prejemnike, kar bi državam članicam zagotovilo najvišjo stopnjo prožnosti.
2. **Druga vprašanja v zvezi z neposrednimi plačili** V času prejšnjih predsedstev je bil dosežen znaten napredek na področju drugih neposrednih plačil. Predsedstvo zato meni, da bi lahko pravne akte v obliki, kot jih je zasnovalo hrvaško predsedstvo, podprla velika večina držav članic.

Za strukturiranje razprave na seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo 21. septembra 2020 predsedstvo poziva ministre in ministrice, naj **izmenjajo mnenja o naslednjih vidikih, za katere bi bila potrebna politična usmeritev**:

1. Države članice načeloma podpirajo višje okoljske ambicije prihodnje SKP že vse od predstavitve predlaganih reform. Da bi se ta zaveza pretvorila v konkretne ukrepe politike, je predsedstvo predstavilo predloge, ki zajemajo minimalni delež dodeljenih sredstev za ekosheme, določbe za preprečevanje izgube neporabljenih sredstev za ekosheme, dvotirni pristop v zvezi z neproduktivnimi in nekaterimi produktivnimi površinami (DKOP 9), namensko omejevanje v okviru kmetijsko-okoljskih ukrepov drugega stebra ter ustrezno shemo pogojenosti za manjše kmetije.

Vprašanje št. 1:

Ali se strinjate s pristopom predsedstva glede zelene strukture prihodnje SKP?

Kateri elementi SKP bi bili po vašem mnenju najbolj relevantni za uspešnost in kredibilnost okoljskih in podnebnih ambicij prihodnje SKP?

2. Neposredna plačila bodo še naprej pomemben instrument za ciljno usmerjeno podporo, ki bo kmetom omogočila zagotavljanje visokokakovostne hrane ter družbenih in okoljskih storitev, ter za zagotovitev potrebne socialno-ekonomske stabilnosti in dolgoročne perspektive za kmetijstvo v EU.

Predsedstvo je na podlagi napredka, ki so ga dosegla prejšnja predsedstva, pripravilo predloge za strukturo prihodnjega sistema neposrednih plačil, vključno z osnovno dohodkovno podporo za trajnostnost, dopolnilno dohodkovno podporo za mlade kmete in dopolnilno prerazporeditveno dohodkovno podporo za trajnostnost.

Predsedstvo je na podlagi sklepov Evropskega sveta o večletnem finančnem okviru predlagalo tudi uvedbo prostovoljnega mehanizma za omejevanje neposrednih plačil, vključno z določbami za države članice, da uporabijo nadaljnja znižanja neposrednih plačil za velike prejemnike, ob hkratni zagotovitvi visoke stopnje prožnosti za tiste države članice, ki se tako odločijo.

Vprašanje št. 2:

Ali se strinjate s predlogi predsedstva, da se državam članicam omogoči prožna uporaba možnosti ciljnega usmerjanja neposrednih plačil?

Ali se vam zdi, da so potrebne dodatne smernice, da bi dosegli višjo raven enotne uporabe sistema neposrednih plačil po vsej EU?

3. Nov model izvajanja je ključna značilnost prihodnje SKP in bo pomagal povečati učinkovitost SKP pri uresničevanju njenih ciljev ter izboljšati odgovornost SKP do širše javnosti. Ker pa bi bil nov model izvajanja v primerjavi s starim sistemom, ki je temeljil na skladnosti, hkrati povsem nov upravljavski in upravni pristop, si je več predsedstev zelo prizadevalo, da bi ga oblikovali tako, da bo učinkovit in izvedljiv ne le za kmete, temveč tudi za nacionalne uprave in Komisijo.

Predsedstvo je na seji POK 14. septembra 2020 Svet seznanilo s trenutnim delom za nadaljnje izboljšanje novega modela izvajanja

Vprašanje št. 3:

Katere določbe so po vašem mnenju najpomembnejše, da bi dosegli ravnotežje med usmeritvijo v boljše doseganje rezultatov in potrebo po upravni poenostavitvi?

Katere elemente bi bilo treba okrepiti, da bi izboljšali to ravnotežje?
